

TARTU ÜLIKOOL

Eesti keele A1-taseme kuulamisoskuse arendamise õppematerjal täiskasvanud õppijale

Inna Kristal

Juhendaja Mare Kitsnik

EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA ÕPPEKAVA

Magistritöö eesmärk

Magistritöö on teoreetilis-rakenduslik ja selle eesmärk on luua A1-taseme kuulamisoskuse arendamise õppematerjal täiskasvanud õppijale, mis

- on jõukohane ja huvitav,
- vähendab kuulamisstressi,
- tekitab õpirõõmu.

Magistritöö osad

1. Kuulamisoskus ning kuulamise keerukus teises keeles
2. Kuulamisoskuse õpetamine täiskasvanud õppijale
3. Praktiline töö „Eesti keele A1-taseme kuulamisoskuse arendamise õppematerjal täiskasvanud õppijaile”
4. Praktilise tööloomisprotsess
5. Kokkuvõte ja arutelu

Teises keeles kuulamise keerukus

- õppijad ei saa kuulamisprotsessi kontrollida (tempo, peatamine, abivahendid, korduvkuulamine jm),
- õppijad ei erista võõraid häälikuid ja sõnu,
- õppijad ei valda kuulamisstrateegiaid,
- õppijail on väike sõnavara,
- õppijad väsivad ja tunnevad liigset stressi

Kuulamisoskuse arendamine eesti keele A-taseme õppematerjalides

Õppematerjalide (Kitsnik, Kingisepp 2008; Kingisepp, Ilves 2012; Pesti, Ahi 2015; Mangus, Simmul 2017):

- kuulamistekstideks on enamasti autorite loodud dialoogid ja monoloogid, mõned autentsed luuletused jm,
- kuulamistekstid on enamasti esitatud audiofailidena, e-õppematerjalis videotena,
- kuulamistekstid on sisse lugenud näitlejad või tavainimesed,
- osa kuulamistekste on loomulikud, osa vähem loomulikud,
- kuulamistekstide juures on mõned pildid või ei ole kuulamistekstid üldse illustreeritud,
- kuulamistekstide juures on enamasti kuulamisaegsed, klassikalised eksamitüüpi harjutused või harjutused puuduvad.

Magistritöona loodud kuulamismaterjali üldpõhimõtted

- tänapäevsus, mitmekesisus ja huvitavus
- tekstide loomulikkus (kõnekeel, eri hääled, emotsioonid)
- jõukohasus sihtrühmale
- eri tüüpi harjutused (alt üles ja ülalt alla kuulamine, piltidega seotud, liikumine, joonistamine jm)
- kindel struktuur (lihtsamast veidi keerukamaks)
- läbimõeldud kujundus (ilus, emotsionaalne, õppeotstarbeline)

Kuulamismaterjali teemad 1-6

- **Teema 1. „Tere, sõber!“** (esimesed sõnad, tervitused, enda tutvustamine, verb *olema*, ainsus ja mitmus)
- **Teema 2. „Mitu inimest on klassis?“** (arvud, kellaajad)
- **Teema 3. „Kus ma tavaliselt käin.“** (kus inimesed käivad, kellaajad)
- **Teema 4. „Minu ideaalne päev.“** (tegevused, tööpäeva ja vaba päeva kirjeldused)
- **Teema 5. „Minu armas pere.“** (pereliikmed ja sugulased, pere tutvustus, pereliikmete tegevused, antonüümid)
- **Teema 6. „Millega sa sõidad?“** (transpordivahendid, kes millega sõidab, dialoog taksos)

Kuulamismaterjali teemad 7-12

- **Teema 7. „Tal on sinised silmad.“** (välimuse kirjeldamine, omadussõna lõpud)
- **Teema 8. „Mulle meeldib joonistada.“** (tegusõnade kolm põhivormi, lemmiktegevused)
- **Teema 9. „ Kellena sa töötad?“** (kellena inimesed töötavad, mida inimesed tööl teevad)
- **Teema 10. „Ma ei soovi kilekotti.“** (toidud ja joogid, mida ostan, dialoog poes, lähme turule)
- **Teema 11. „Palun üks väike kohv kaasa.“** (toidud ja joogid, kellele mis maitseb, dialoog kohvikus, hommikusööki tellimas)
- **Teema 12. „Kodu, kus ma elan.“** (ruumid, tubade kirjeldamine, kohatagasõnad)

Kuulamismaterjali loomisprotsess

1. Eelküsitlus A1-taseme täiskasvanud õppijate seas
2. Kuulamismaterjali algvariandi loomine
3. Kuulamismaterjali kujundamine
4. Tagasiside kogumine juhendajalt ja keeleteoimetajalt
5. Kuulamismaterjali katsetamine A1-taseme täiskasvanud õppijatega
6. Kuulamismaterjali lõppvariandi ja õpetajajuhise loomine
7. Audiofailide loomine

Kuulamismaterjali katsetamine

- Kuulamismaterjali esialgset varianti on katsetatud kahes täiskasvanute rühmas 80-tunnise A1-taseme kursuse jooksul.
- Katsetamise ajal:
 - panin jooksvalt kirja tähelepanekud iga harjutuse kohta (huvitavus, raskus, stress, rõõm);
 - kogusin kolleegi tähelepanekuid katsetamise kohta;
 - peale iga teema läbimist kogusin õppijate tagasisidet elektroonilise küsimustiku abil.
- Tagasisidet on arvestatud kuulamismaterjali toimetamisel.

Kuulamismaterjali loomise viimane etapp

TÄNAN KUULAMAST!

